

**MUHASHO WA PFUNZO WA GAUTENG
MULINGO WA TSHITIFIKHEITHI TSHA MA?IRIKI**

**TSHIVEN? A LUAMBO LWA VHUVHILI
GIREIDI YO LINGANELAHO
(Bambiri a Vhuvhili)**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

KHETHEKANYO YA A

VHURENDI

MBUDZISO 1

1.1	Kholomo dzine dza khou ambiwa afha dzo imela vhathu.	(2)
1.2	Pfulo ndi zwi?iwa zwa zwifuwo.	(2)
1.3	Mutshidzi ane a khou ambiwa nga murendi ndi Mudzimu.	(2)
1.4	Murendi a tama vhathu vha tshi funana, vha litsha nndwa na u sa pfesesana.	(4)
1.5	1.5.1 mufhirifhiri - dzikhakhathi	(2)
	1.5.2 mililani - n?ila ine kholomo dza tshimbila khayoy.	(2)
1.6	Hune vhathu vha tshila hone a hu na mulalo.	(2)
1.7	Murendi u khou ?b? a Mudzimu a tshi lisa vhathu vhawe. U ri Mudzimu ndi ene Mulisa nahone u ri dededza ho?he hune ra ya.	(4)
1.8	Khukhwana hu ambiwa vhana vha?uku.	(2)
1.9	Ndodo ndi zwi?iwa.	(2)
1.10	Mukwita ndi n?ila.	(2)
1.11	Raimi ya vhu?a: o/a/e/o.	(4)
1.12	Thouni ya murendi i pfala i fhasi U pfa vhu?ungu vhune khukhwana dza vhu pfa.	(4)
1.13	?fanyisi "sa mitsshelo".	(2)
1.14	?ale?aleni ndi hune ha la?elwa mathukhwi.	(2)
1.15	U dodoma ndi u tshimbila nga u dzumbama.	(2)

GUMOFULU ?A KHETHEKANYO YA A: [40]

KHETHEKANYO YA B

(?itambwa/? irama)

MBUDZISO 2

Zwo itwa – A.M. Mahamba

- 2.1 Nditsheni na Musiwalo. (2)
- 2.2 Nditsheni uri makhulu wa Musiwalo ndi muloi. (1)
- 2.3 Avha vhathu vho vha vha tshi khou bva ngafhi? (1)
- 2.4 Vhushaka ha vha avha na Vho-Gumani- Nditsheni ndi ?wana wavho. Ngeno Musiwalo e mu?uhuku wa Vho-Matidze. (2)
- 2.5 Mafhungo aya a wela kha mathomo. (1)
- 2.6 Ndi hone hune bugu ya thoma hone. (2)
- 2.7 Ndi Vho-? emadzivhanani. (1)
- 2.8 Ee, ?irama iyi i mba nga ha u pomokana vhuloi. (2)
- 2.9 2.9.1 Dzundeni – tsimu ya musanda. (2)
2.9.2 U tovholo – u sala muthu murahu nga n?ila ya u mu vhenga. (2)
- 2.10 Ndi Vho-Ravhudzulo. (1)
- 2.11 Avha vhathu vho vha vhe dzundeni. (1)
- 2.12 Vhakoma vhane vha khou ambiwa afha ndi vho –Rathiyaya. (1)
- 2.13 A hu na, ɔ vha ɪ tshi tou vha vivho ɶa uri ndi ngani vha tshi khou tshi na vho tou ?itakalela. (1)
- 2.14 Mbadelo ya u ha?ula mulandu uyu yo vha mbudzi. (1)
- 2.15 Ee, nga tshifhinga tsha kale vhathu vho vha vha tshi lifha nga zwifuwo. (2)
- 2.16 Vha?hannga vha vho ɶsa mavhele vha tshi khou tha mu?hoga. (2)
- 2.17 Skofani ndi dzina ɶa ?onngi. (1)
- 2.18 Ndi yone ye ya wisa Nditsheni. (2)
- 2.19 ? irama ndi ma?walwa a ne vhaanewa vha tou amba vhupfiwa havho nga vhone vha?e. (2)

GUMOFULU ?A KHETHEKANYO YA B: [40]

KHETHEKANYO YA C

NGANEA

MBUDZISO 3

Mitsheto ya wa – Magau A.W

- 3.1 Ndi musadzi wa Vho-Malabi (Muhanelwa). (2)
- 3.2 Muambi o vha a tshi khou amba na Vho-Matambule. (2)
- 3.3 Mbava ine ya khou ambiwa afha ndi Nntsundeni. (2)
- 3.4 Mbava iyi yo vha yo tswa vhengeleni a Vho-Malabi. (2)
- 3.5 Vhana khefi, kholomo, nzhini ya u kokodza ma?i. (2)
- 3.6 ? wananyana uyu o tswaho o vha tshi khou funana na Ungani. (2)
- 3.7 Ndi ?wana wavho / a dovha avha mu?uhulu wa Vho-Balavhali. (4)
- 3.8 Mafungo aya a wela kha tshipi?a tsha mathomo, ndi musi bugu i tshi khou thoma. (4)
- 3.9 Mafungo aya o vha a tshi khou ?alutshedzwa nga Tshishonga. (2)
- 3.10 O vha a tshi khou vhudza Ungani. (1)
- 3.11 Hai, Vho-Matambule vho vha vha tshi khou tou pometsedzwa. (1)
- 3.12 U gonya miri zwi amba u vhifha muvhilini, / u vha na thumbu. (2)
- 3.13 Ndi Vho-Matambule. (2)
- 3.14 O vha a tshi khou amba na Madzanga. (2)
- 3.15 O vha a tshi khou hana u fhedzisa nn?u yavho. (2)
- 3.16 Kule hune vha hawe vha do mu ?o?a vha sa mu wane ndi musi o lovha. (2)
- 3.17 Hai, vho vha vha tshi khou tou pometschedzwa. (2)
- 3.18 Ndi vengo ine a vha hone vhukati ha mi?a mivhili. (2)
- 3.19 Vho-Matambule vho vha vha tshi shuma Membe. (2)

GUMOFULU ?A KHETHEKANYO YAC [40]

KHETHEKANYO YA D

MBUDZISO 4***Mmbwa ya ?a inwe a I noni – Maumela TN.***

- 4.1 Siphegana na Muhanelwa. (2)
- 4.2 Siphegana na Muhanelwa. (2)
- 4.3 Nga mvula. (2)
- 4.4 Dzhasi ?a mvulani na tshambureni. (2)
- 4.5 Tshambureni. (2)
- 4.6 Ndi a uri vha malane. (2)
- 4.7 Vho vha vha si na tshelede. (3)
- 4.8 O rengisa kholomo uri a kone u wana tshelede. (2)
- 4.9 Muhanelwa o fhedzisela o malwa nga mu?we munna. (3)
- 4.10 O wana khombo ya mo?oro. (2)
- 4.11 Ri thanyeke vhafumakadzi musi ri tshi vha dzhenisa tshikolo nga uri vha nga kha ?i ri shavha. (4)
- 4.12 U sala u tshi tou ?i humbulela uri hu nga vha ho fhedzisela ho itea mini. (2)
- 4.13 Nganea pfufhi i fanela u amba nga tshithu tshithi u bva mathomoni u swika magumoni. (2)
- 4.14 Vho-Maikana vho tswa mbudzi vha fhedzisela vho farwa na u rwiwa. (3)
- 4.15 Mu?wali o kona, ri wana muanewa muhulwane na pfunzo. (2)
- 4.16 Vho-Mphabana. (2)
- 4.17 Vho renga thaila nga mugunyati vha fhedzisela vho badela tshelede. (3)
- 4.18 U ko?ela luambo zwi amba u kona u shumisa mirero, maambeke nga ngona. (2)
- 4.19 Muvhali u fanela u i vhala a dovha a kona u i fhedza nga tshenetsho tshifhinga. (2)

GUMOFULU ?A KHETHEKANYO YA D: [40]

KHETHEKANYO YA E

MBUDZISO 5

- 5.1 U ?a ha ?wali Raluvhimba. (1)
- 5.2 Ee. (1)
- 5.3 Imba nga ha u ?a ha ? wali Raluvhumba. (1)
- 5.4 Muanewa muhulwane kha lungano ulu ndi ? wali. (1)
- 5.5 Mudzimu uyu o vha a tshi ?a nga tshidzedzelo. (2)
- 5.6 U ?a ha ? wali zwo vha zwi tshi pfa nga midzinginyo. (2)
- 5.7 O vha tshi ?a u tandulula thaidzo dza vhadzulapo. (2)
- 5.8 Ngano dzi itwa nga madekwana. (2)
- 5.9 5.9.1 Ngano dza vhathu- vhaanewa ndi vhathu (2)
 5.9.2 Ngano dza zwipuka vhanewa ndi zwipuka (2)
 5.9.3 Ngano dza sialala vhanewa ndi vhathu na zwipuka (2)
 5.9.4 Ngano dza mupo vhanewa ndi zwikhokhonono (2)
- 5.10 5.10.1 U khada zwi?oni – u penga. (2)
 5.10.2 U doba dzhasi – u wa ha muthu muhulwane. (2)
 5.10.3 U vha na mbilu – u tama zwi?wa zwa mu?ini. (2)
 5.10.4 U shela muno – u engedza mafhungo. (2)
 5.10.5 U ?wala mu?o?o – u koloda tshithu. (2)
- 5.11 5.11.1 mulilo wa mbava a u orwi. (2)
 5.11.2 Mutukana ha endi hu enda mukalaha. (2)
 5.11.3 mulomo ndi khaladzi an?ila. (2)
 5.11.4 thonga ya kule a i vhulai ?owa. (2)
 5.11.5 funguvhu ?o ri athi laiwi la fhira mu?i ?o kovhela. (2)

GUMOFULU ?A KHETHEKANYO YA C: [40]**MARAGA: 80**